

Kvinnliga militära utlandsveteraner efter hemkomst från internationell insats

Fysisk och psykisk hälsa samt sociala utfall

Del 1 och 2 av totalt 4 delar

Aux Analysis | Military

www.auxmilitary.se

UPPFÖLJNING AV UTLANDSVETERANER

Detta är en rapport i en rapportserie om svenska militära utlandsveteraners hälsa och sociala situation efter hemkomst från internationell insats.

Rapporterna utförs av konsultbolaget Aux Analysis med finansiering från Försvarmakten.

Forskningsledare är Martin Neovius, professor vid Karolinska Institutet.

Etiskt tillstånd för studierna har erhållits från Etikprövningsmyndigheten.

REGISTERMETODOLOGI

Studien är baserad på data från befintliga svenska register

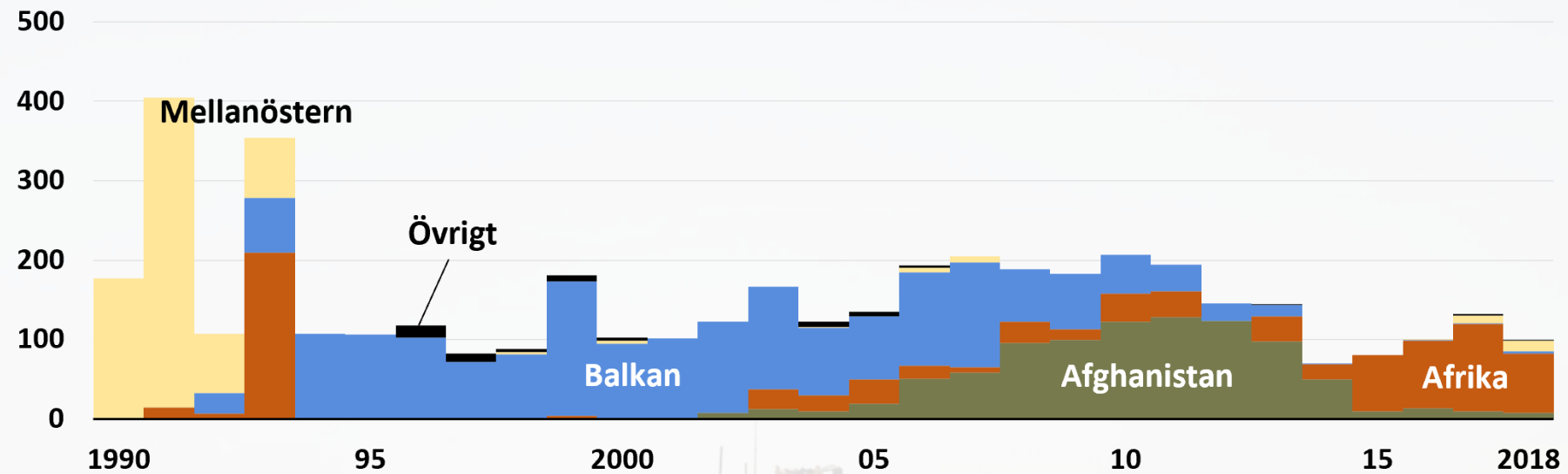

Myndigheterna länkar ihop data baserat på individernas personnummer

Forskargruppen erhåller en oidentifierad databas

KVINNLIGA SVENSKA MILITÄRA UTLANDSVETERANER

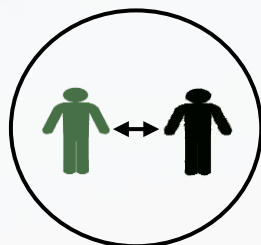
Antal svenska militära utlandstjänstgöringar genomförda av kvinnor 1990-2018

KVINNLIGA UTLANDSVETERANER OCH KONTROLLGRUPPER

Totalt 2552 kvinnor (exklusive hemlig personal) tjänstgjorde militärt utomlands 1990-2018.

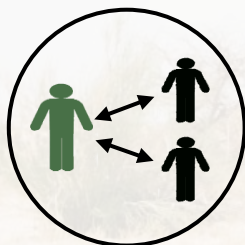

Normalt matchas utlandsveteranerna till kontrollindivider som inte tjänstgjort militärt utomlands på variabler från den militära mönstringen.

Endast 35% av de kvinnliga utlandsveteranerna hade genomfört mönstring.

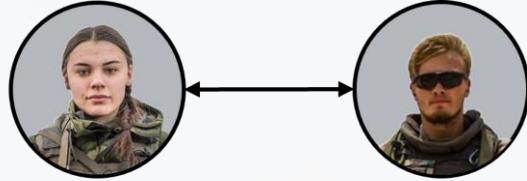
Dessutom är de kvinnliga kontrollindividerna som genomfört mönstring troligen inte representativ för allmänbefolkningen, eftersom mönstring inte var obligatoriskt för dem utan har skett på frivillig basis.

På grund av dessa problem jämförs de kvinnliga utlandsveteranerna med flera olika kontrollgrupper.

KVINNLIGA UTLANDSVETERANER OCH KONTROLLGRUPPER

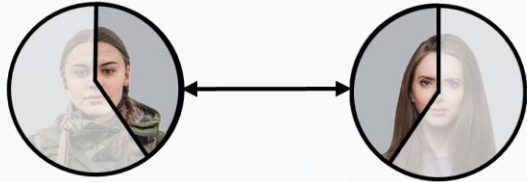
Jämförelse 1

Kvinnliga utlandsveteraner

Manliga utlandsveteraner

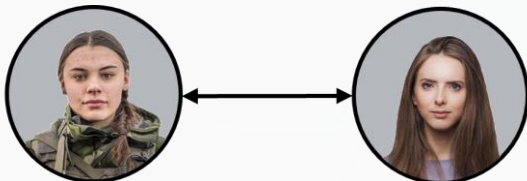
Jämförelse 2

Kvinnliga utlandsveteraner som mönstrat (35%)

Kvinnor som mönstrat men inte tjänstgjort militärt utomlands

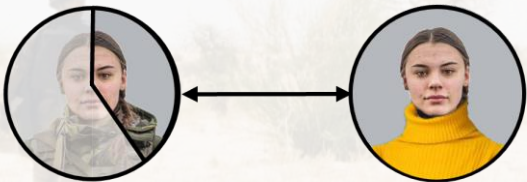
Jämförelse 3

Kvinnliga utlandsveteraner

Kvinnor som inte tjänstgjort militärt utomlands

Jämförelse 4

Kvinnliga utlandsveteraner som har systrar

Deras systrar

FÖRDELAR

Ingen selektionseffekt (båda grupperna har genomgått urvalet till militär utlandstjänst)

Möjliggör noggrann matchning på t ex intelligenstag och psykologutvärdering, ej könsbias

Ej könsbias

Liknande genetik och delad uppväxtmiljö, ej könsbias

NACKDELAR

Könsbias (resultaten påverkas av underliggande könsskillnader i hälsa/sjukvårdsutnyttjande)

Selektionseffekter:
a. till militär utlandstjänst
b. till militär mönstring

Selektionseffekt (till militär utlandstjänst)

Selektionseffekt (till militär utlandstjänst)

Föreliggande rapport

Analys under 2025

STUDIEUPPLÄGG

Jämförelse 1: Kvinnliga utlandsveteraner jämfört med manliga utlandsveteraner

2526 matchade kvinnliga utlandsveteraner
32 år (medel) vid utfärd
35% två eller fler insatser
Insatslängd: 6.1 månader (medel)

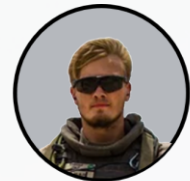
Kvinnliga utlandsveteraner

insats

Hemkomst
Tidigast: 1990
Senast: 2018

Uppföljningens slut
2022

uppföljning via register

Manliga utlandsveteraner

7459 matchade manliga utlandsveteraner
Matchade 3:1 på ålder, födelseland och insatsår
32 år (medel) vid utfärd
40% två eller fler insatser
Insatslängd: 6.1 månader (medel)

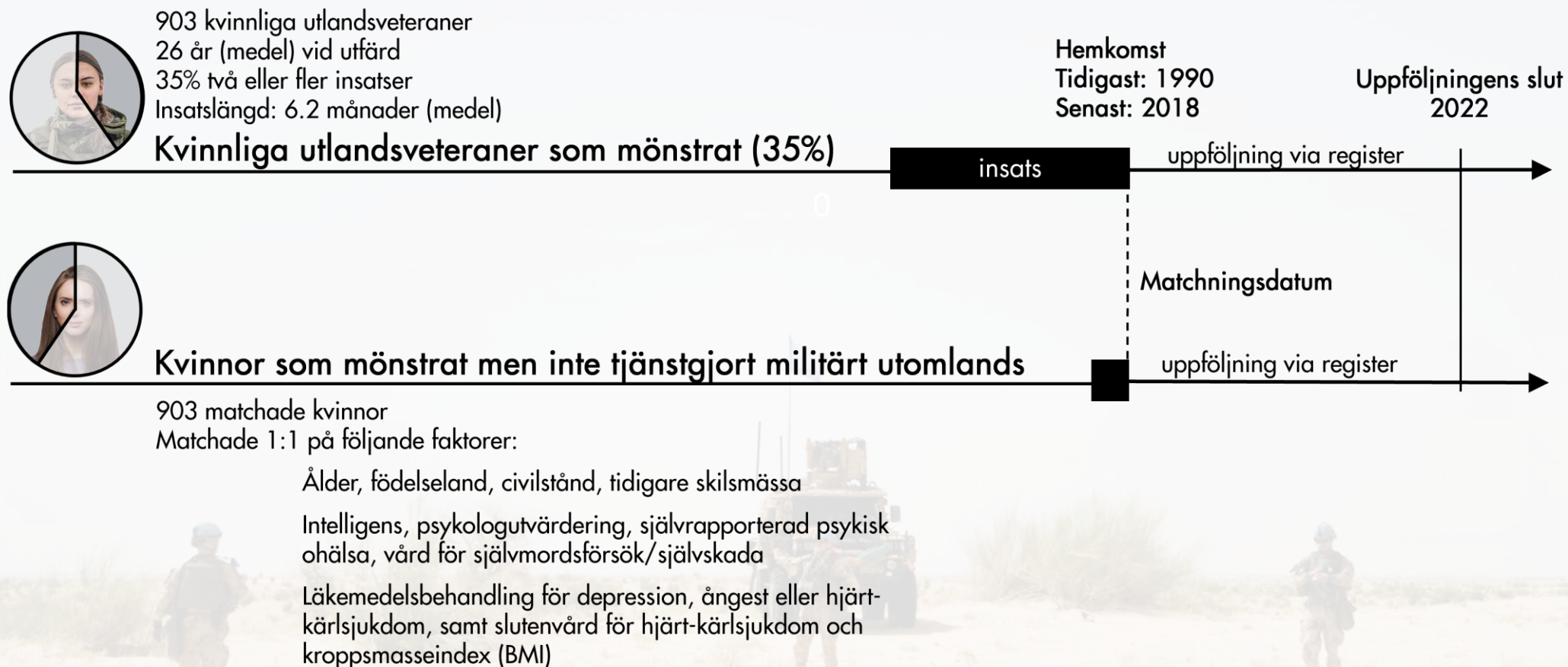
insats

Matchningsdatum

uppföljning via register

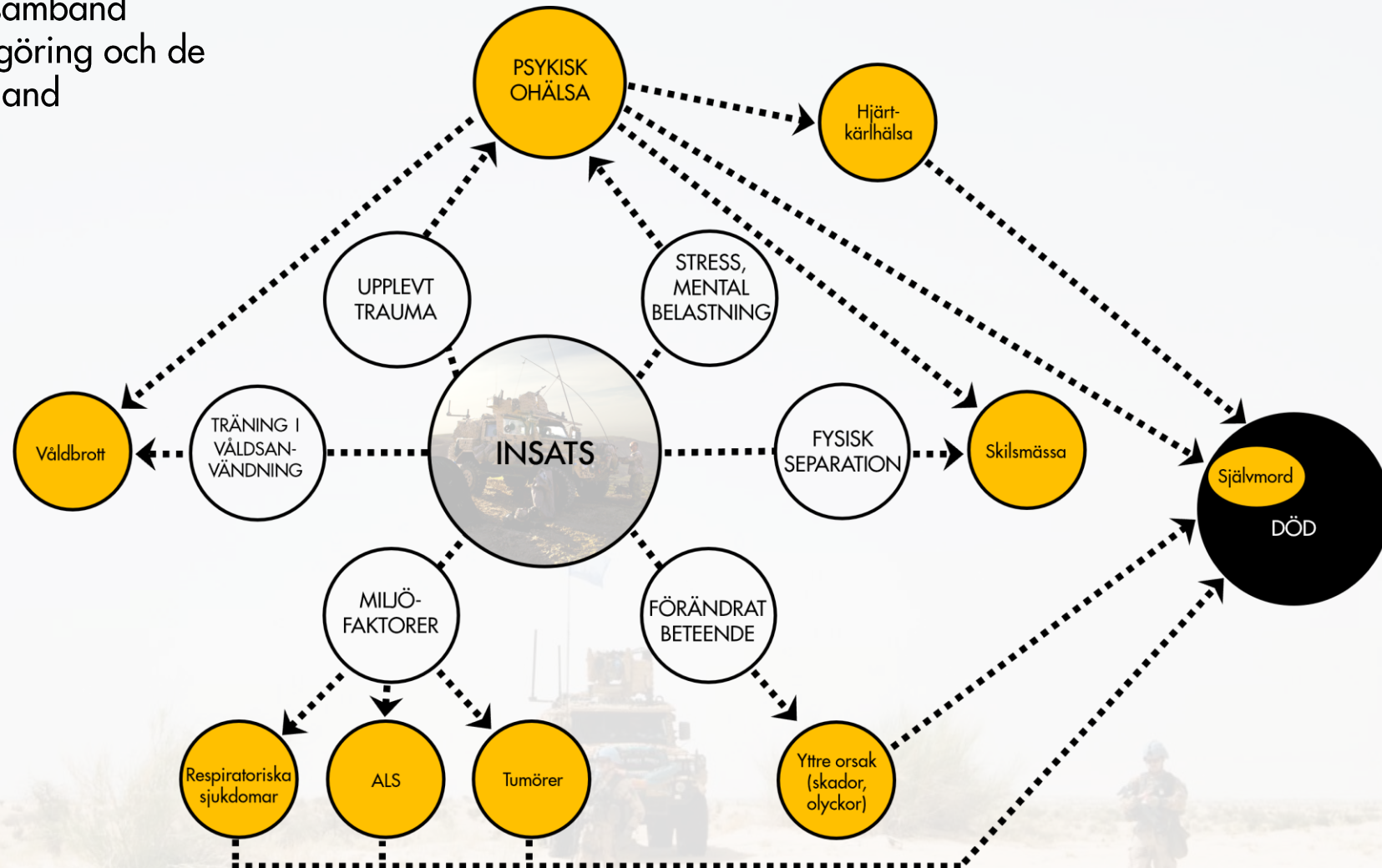
STUDIEUPPLÄGG

Jämförelse 2: Kvinnliga utlandsveteraner som genomfört militär mönstring (35% av samtliga) jämfört med kvinnor som genomfört militär mönstring men inte tjänstgjort militärt utomlands

KOPPLING MELLAN MILITÄR UTLANDSTJÄNST OCH STUDERADE UTFALL

Denna figur visar möjliga samband mellan militär utlandstjänstgöring och de utfall som vi har studerat bland utlandsveteranerna.

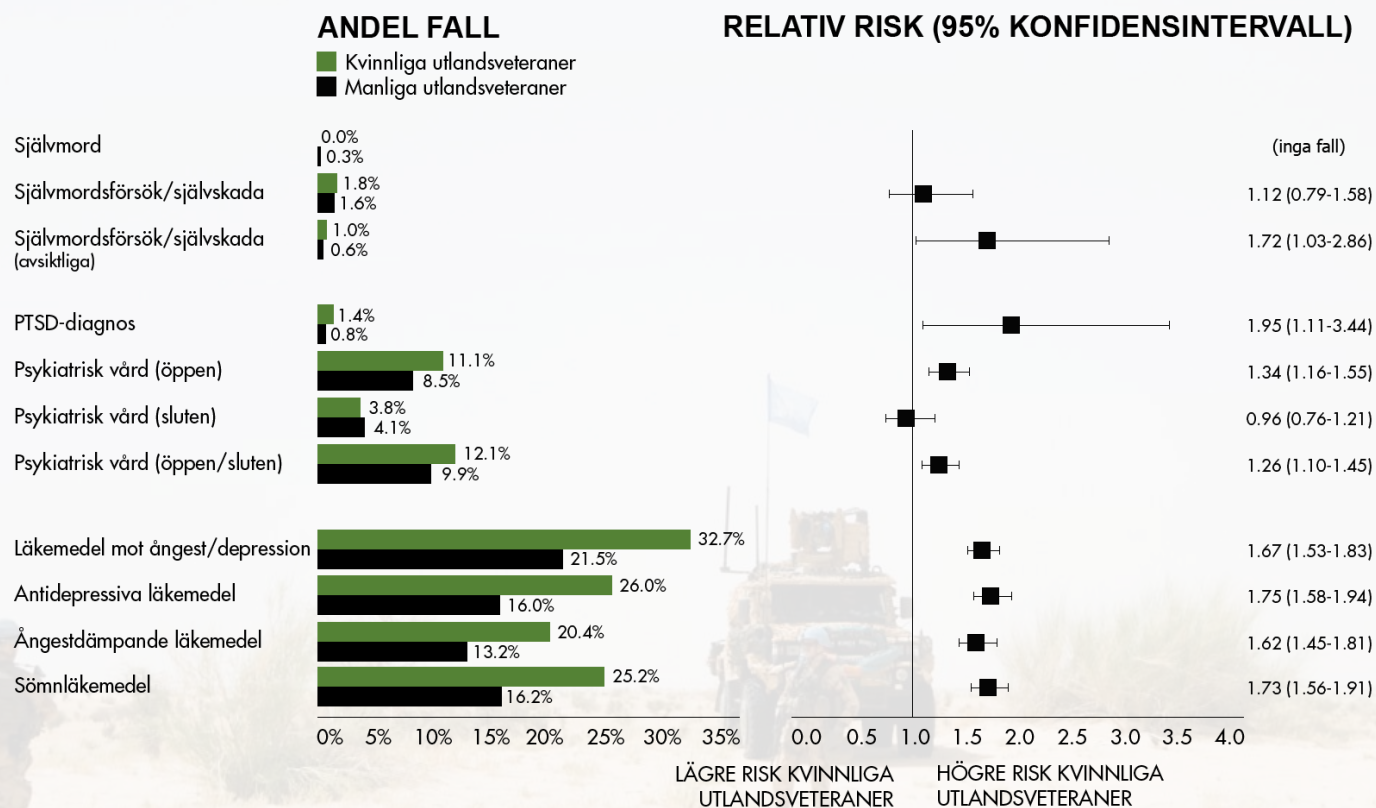

PSYKISK OHÄLSA EFTER HEMKOMST

De kvinnliga utlandsveteranerna uppvisade generellt mer psykisk ohälsa efter hemkomst jämfört med manliga utlandsveteraner.

Detta speglar en generell könsskillnad i hälsa (eller sjukvårdsutnyttjande) som också återfinns bland kvinnor och män i allmänbefolkningen, samt bland utlandsveteranerna före insats (se appendix).

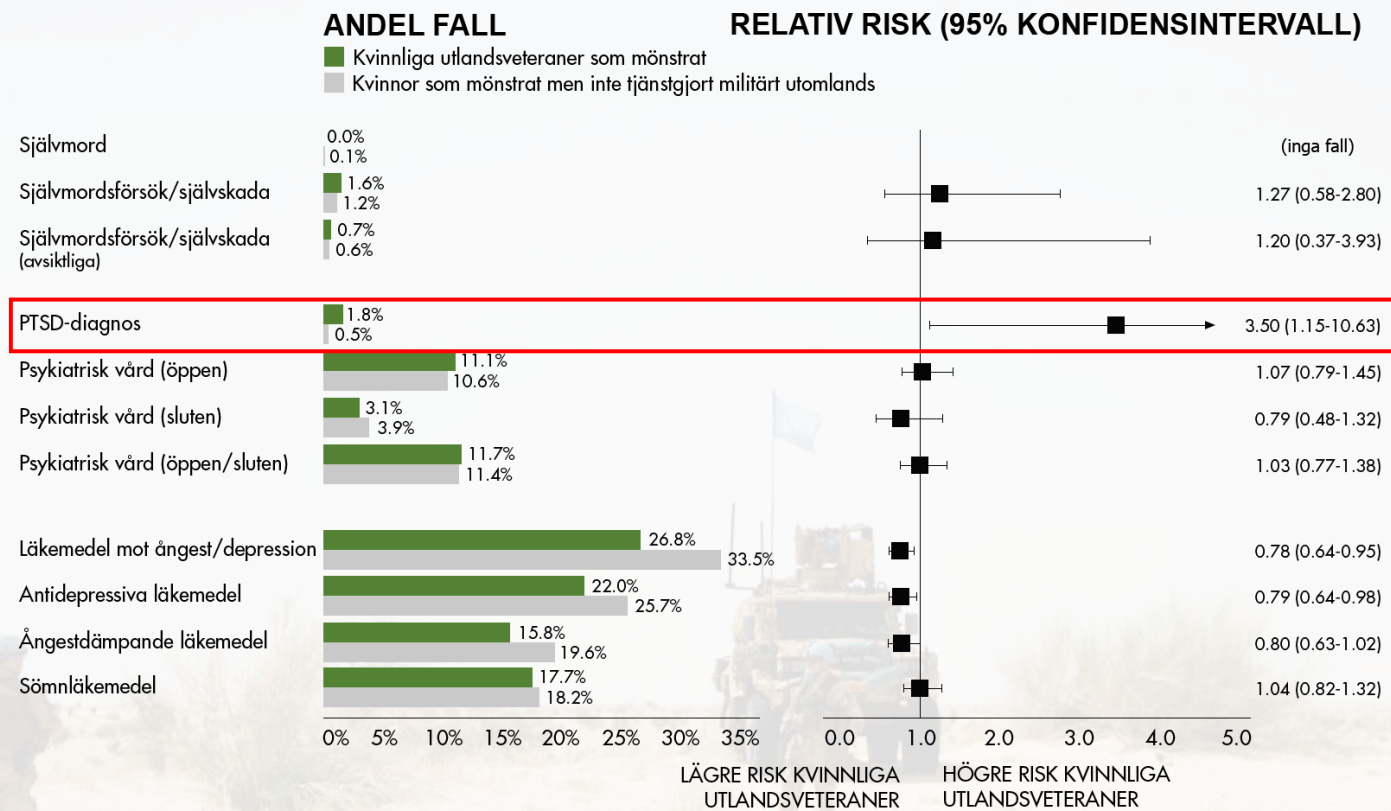

PSYKISK OHÄLSA EFTER HEMKOMST

Jämfört med kvinnor som mönstrat men inte tjänstgjort militärt utomlands uppvisade kvinnliga utlandsveteraner som mönstrat (35% av samtliga) liknande eller lägre nivåer av psykisk ohälsa efter hemkomst.

PTSD-diagnos efter hemkomst var dock vanligare bland de kvinnliga utlandsveteranerna som mönstrat jämfört med kontrollgruppen (1.8% jämfört med 0.5%).

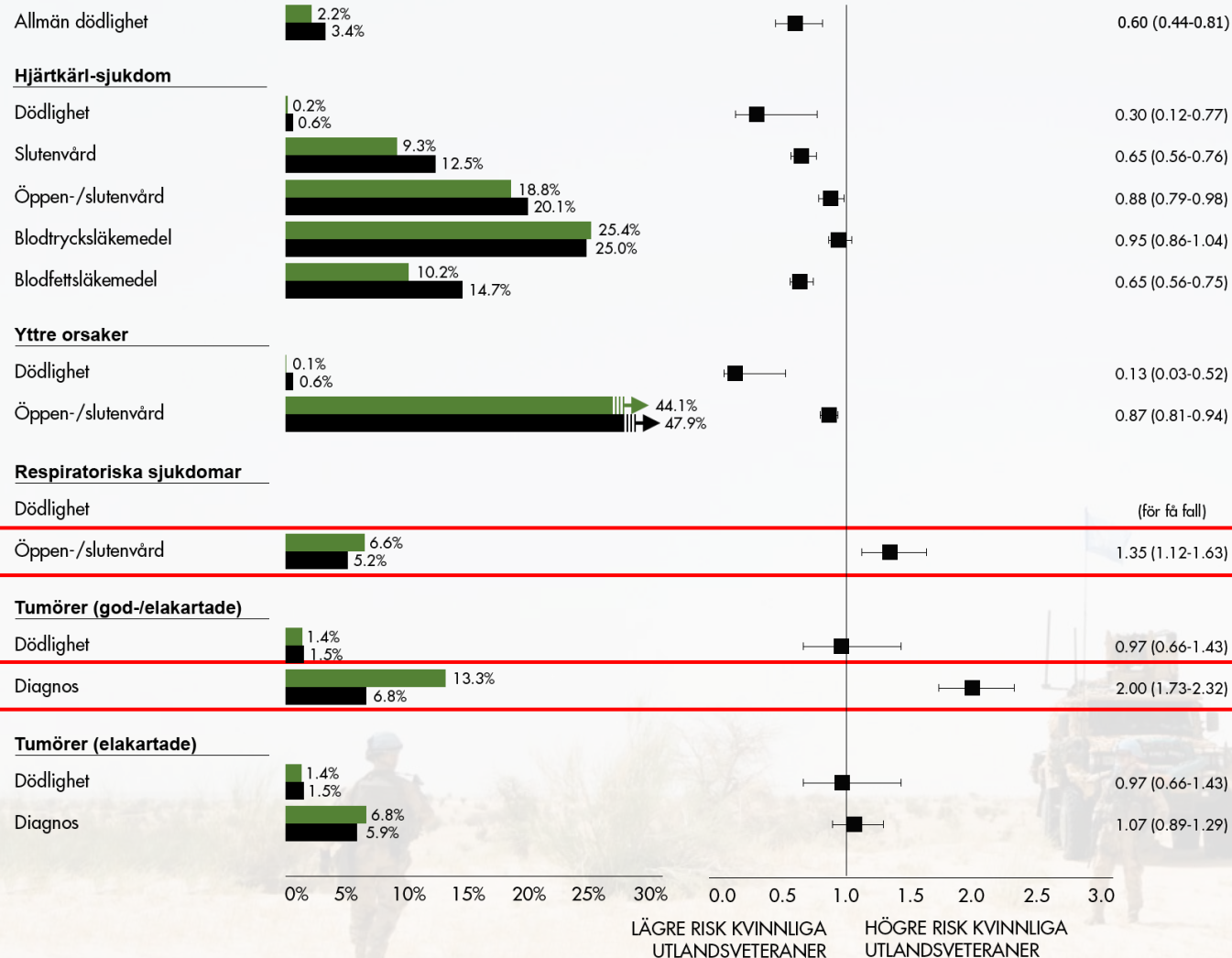
FYSISK OHÄLSA EFTER HEMKOMST

ANDEL FALL

■ Kvinnliga utlandsveteraner
■ Manliga utlandsveteraner

RELATIV RISK (95% KONFIDENSINTERVALL)

Jämfört med de manliga utlandsveteranerna uppvisade de kvinnliga utlandsveteranerna generellt lägre nivåer av fysisk ohälsa efter hemkomst.

Detta speglar hur det ser ut för kvinnor och män i allmänbefolkningen.

Vård för respiratoriska sjukdomar samt diagnos för god- och/eller elakartad tumör efter hemkomst utgjorde dock undantag, med högre risker för kvinnor än män.

Även dessa undantag speglar hur det ser ut i allmänbefolkningen, där kvinnor har högre förekomst av vård för respiratoriska sjukdomar samt för såväl dödlighet som diagnos ifråga om god-/elakartade tumörer bland yngre individer (<60 år).

FYSISK OHÄLSA EFTER HEMKOMST

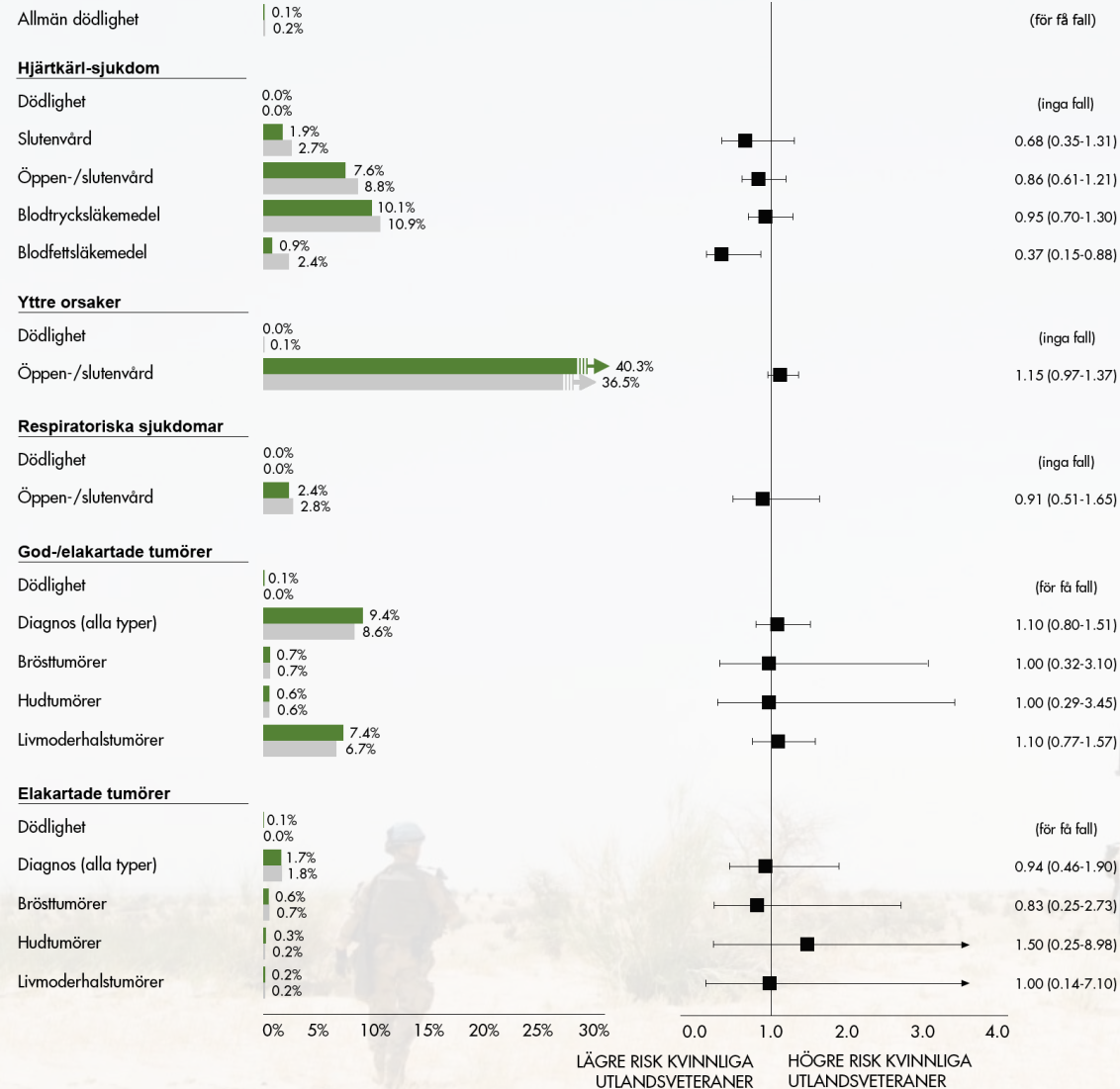

ANDEL FALL

RELATIV RISK (95% KONFIDENSINTERVALL)

■ Kvinnliga utlandsveteraner som mönstrat

■ Kvinnor som mönstrat men inte tjänstgjort militärt utomlands

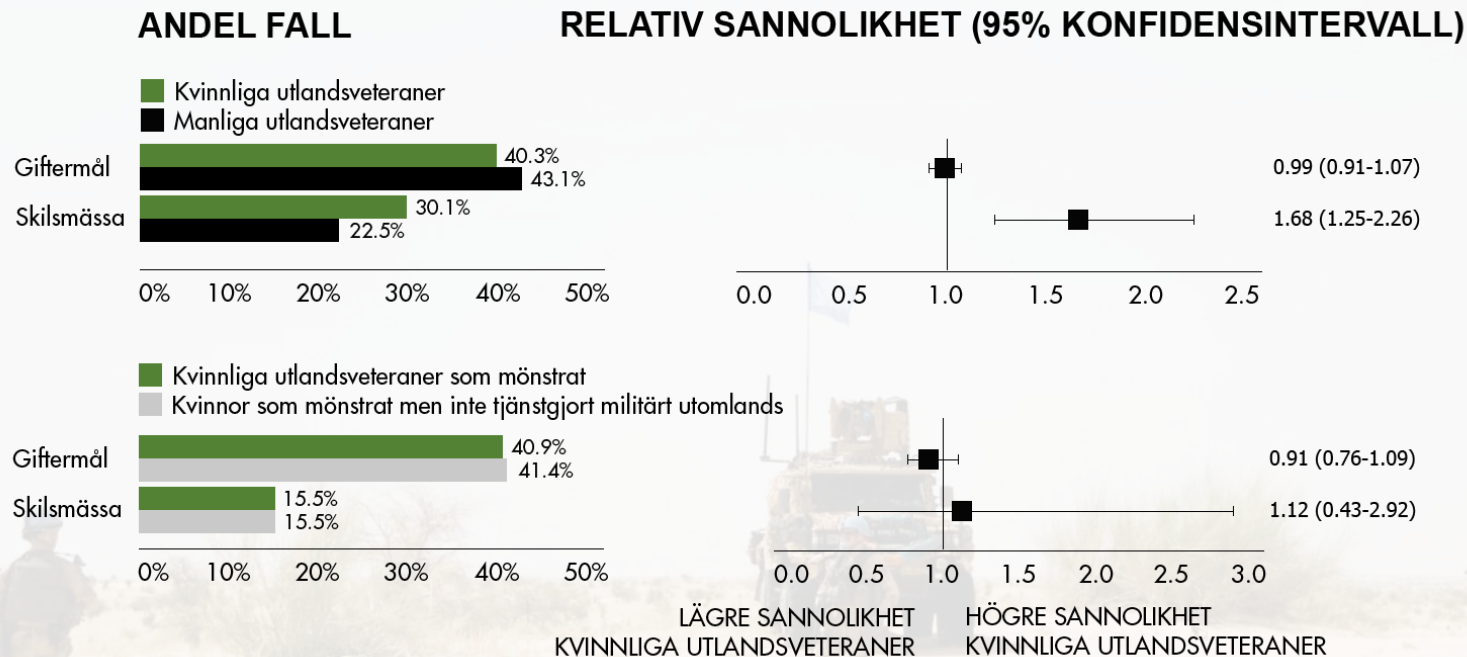
Jämfört med kvinnor som mönstrat men inte varit på militär utlandstjänst uppvisade de kvinnliga utlandsveteranerna som mönstrat generellt liknande eller lägre nivåer av fysisk ohälsa efter hemkomst.

SOCIALA UTFALL EFTER HEMKOMST

De kvinnliga utlandsveteranerna uppvisade en **högre skilsmässofrekvens** efter hemkomst jämfört med manliga utlandsveteraner, men **ingen skillnad i skilsmässofrekvens jämfört med kvinnor som mönstrat men inte varit på militär utlandstjänst**.

Att **ingå äktenskap** efter hemkomst var i stort sett **lika vanligt** bland de kvinnliga utlandsveteranerna som i kontrollgrupperna.

SAMMANFATTNING OCH SLUTSATS

Denna studie kunde inte finna några generella kopplingar mellan militär utlandstjänst och efterföljande psykisk eller fysisk ohälsa bland kvinnliga utlandsveteraner som tjänstgjort någon gång mellan 1990 och 2018.

PTSD-diagnos efter hemkomst utgjorde dock ett undantag, där de kvinnliga utlandsveteranerna som mönstrat hade en **högre risk** jämfört med kvinnor som mönstrat men inte varit på militär utlandstjänst.

De kvinnliga utlandsveteranerna hade en **högre skilsmässofrekvens** efter hemkomst än **manliga utlandsveteraner**, men **likartad frekvens skilsmässa** jämfört med kvinnor som mönstrat men inte varit på militär utlandstjänst.

Sannolikheten för att **ingå äktenskap** efter hemkomst **skiljde sig inte** mellan de kvinnliga utlandsveteranerna och manliga utlandsveteraner eller mönstrade kvinnor.

APPENDIX

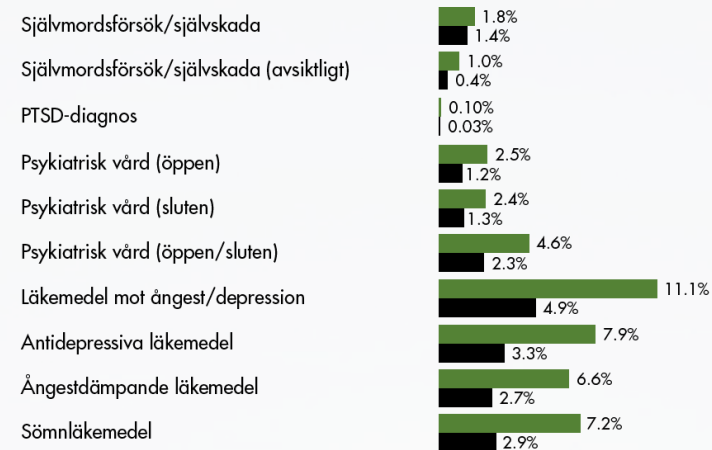
UTLANDSVETERANERNA FÖRE INSATS

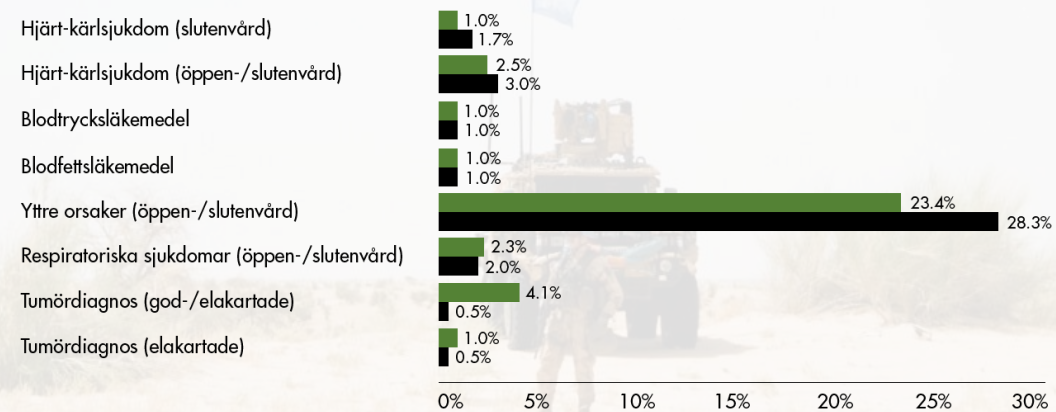
STATUS VID FÖRSTA INSATS

■ Kvinnliga utlandsveteraner
■ Manliga utlandsveteraner

PSYKISK OHÄLSA

FYSISK OHÄLSA

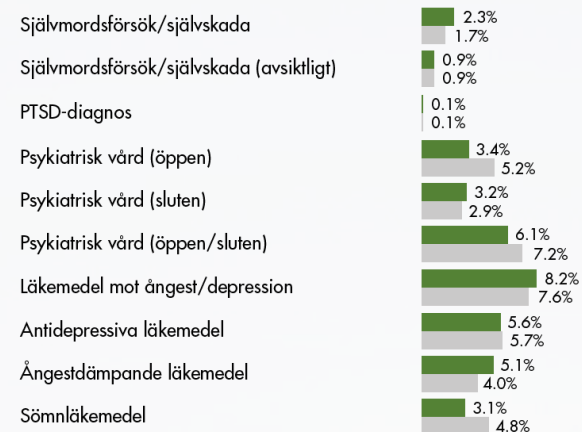
UTLANDSVETERANERNA FÖRE INSATS

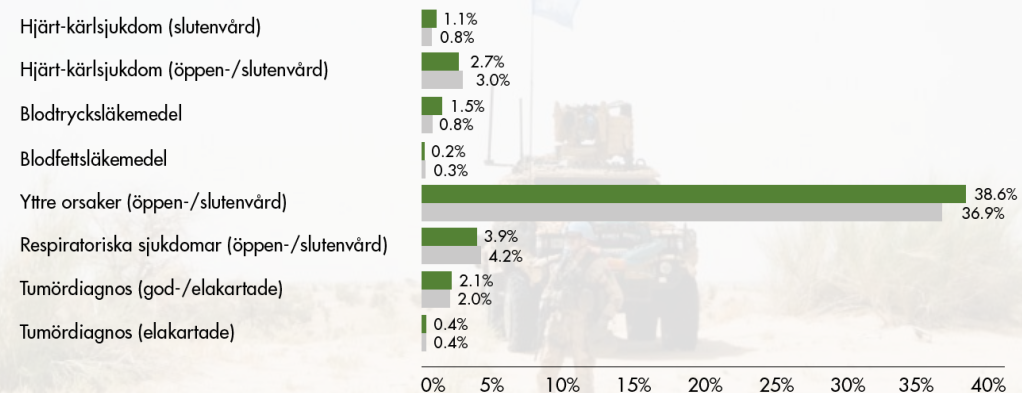
STATUS VID FÖRSTA INSATS

■ Kvinnliga utlandsveteraner som mönstrat
■ Kvinnor som mönstrat men inte tjänstgjort militärt utomlands

PSYKISK OHÄLSA

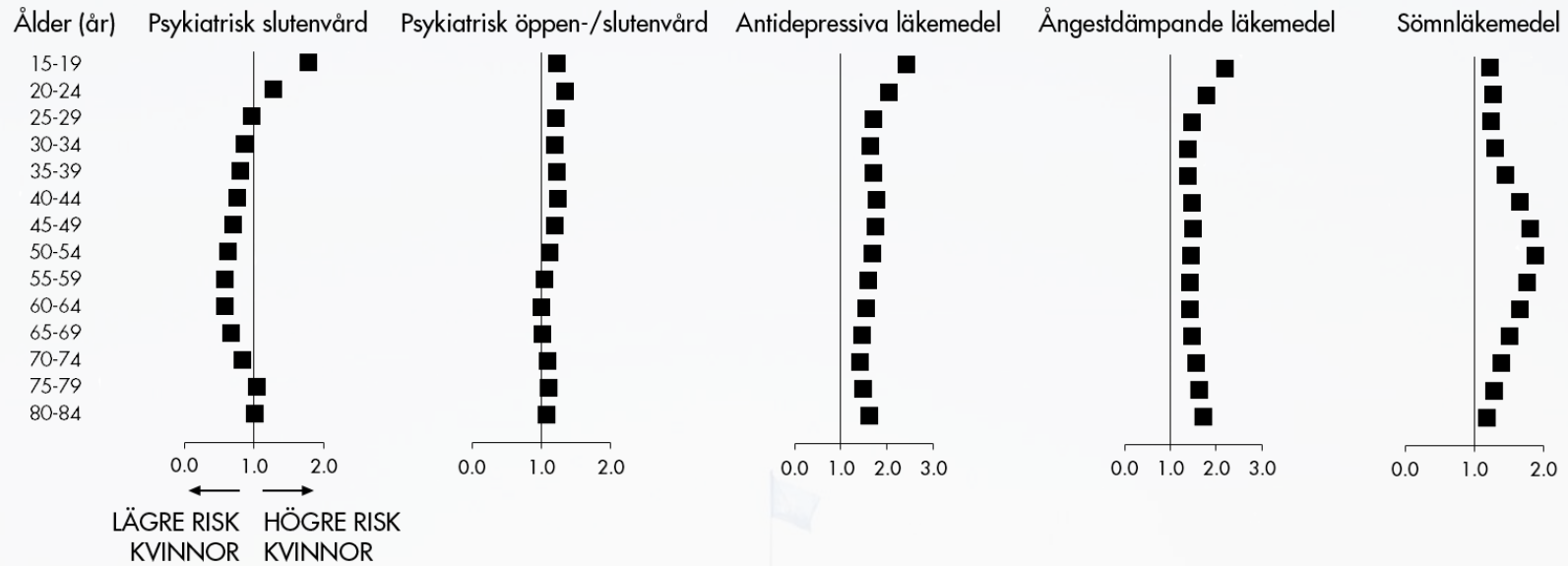
FYSISK OHÄLSA

KÖNSSKILLNADER I HÄLSA, ALLMÄNBEFOLKNINGEN

PSYKISK OHÄLSA

Relativ risk, kvinnor jämfört med män (allmänbefolkningen)

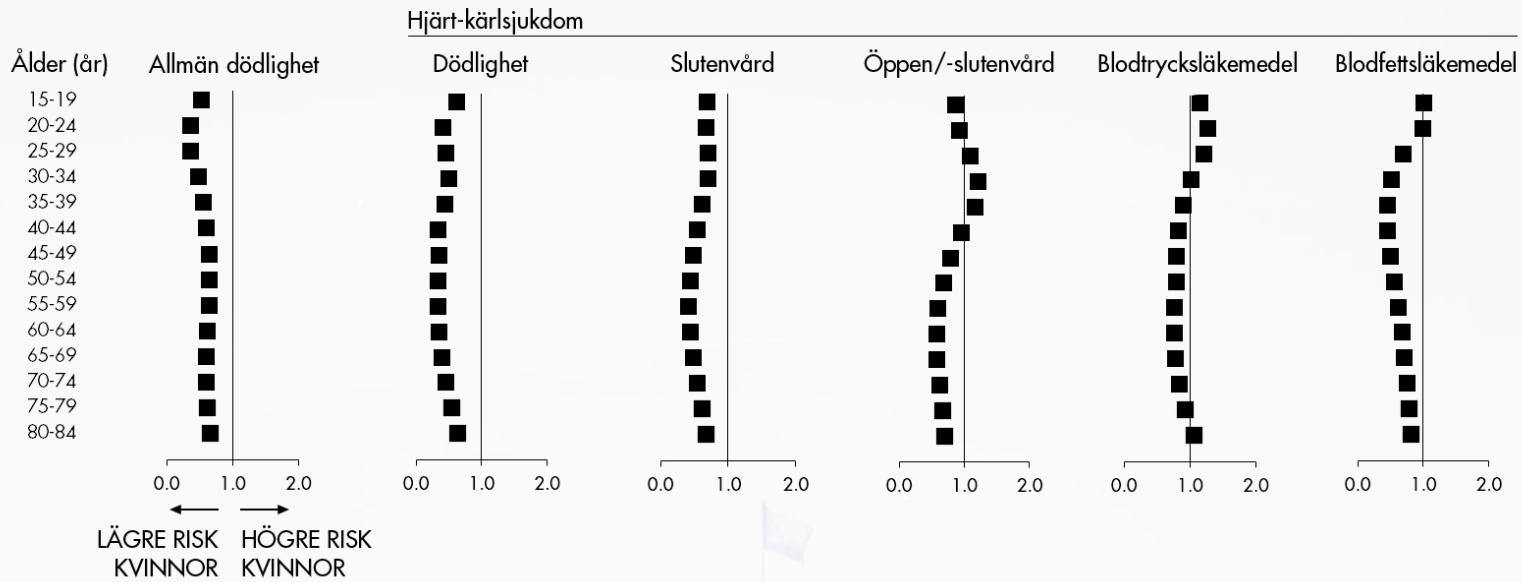
Källa: Socialstyrelsens statistikdatabas.

<https://www.socialstyrelsen.se/statistik-och-data/statistik/statistikdatabasen/>

KÖNSSKILLNADER I HÄLSA, ALLMÄNBEFOLKNINGEN

FYSISK OHÄLSA (1)

Relativ risk, kvinnor jämfört med män (allmänbefolkningen)

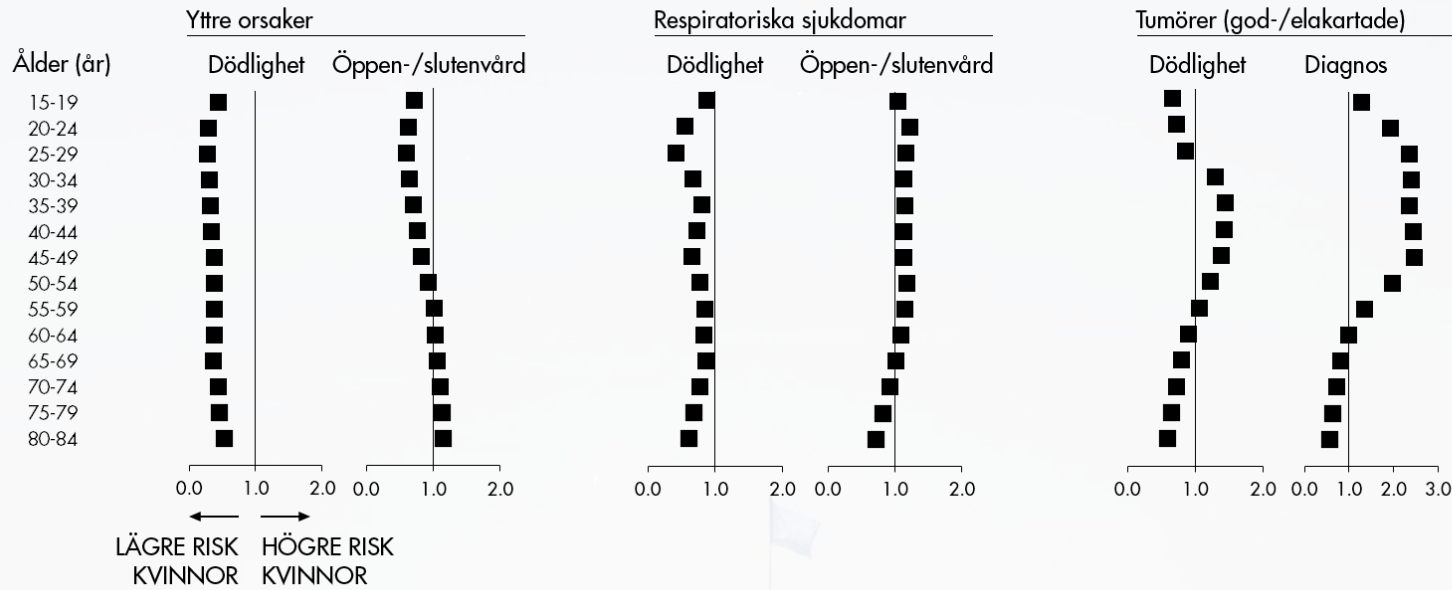
Källa: Socialstyrelsens statistikdatabas.

<https://www.socialstyrelsen.se/statistik-och-data/statistik/statistikdatabasen/>

KÖNSSKILLNADER I HÄLSA, ALLMÄNBEFOLKNINGEN

FYSISK OHÄLSA (2)

Relativ risk, kvinnor jämfört med män (allmänbefolkningen)

Källa: Socialstyrelsens statistikdatabas.

<https://www.socialstyrelsen.se/statistik-och-data/statistik/statistikdatabasen/>